

Datum
2019-02-15

Adress
August Palms plats 1

Diarienummer
SBN-2018-1295

Yttrande

Till
Kommunstyrelsen

Remiss från kommunstyrelsen - Inriktningsbeslut om avloppstunnel i Malmö, STK-2018-1157

STK-2018-1157

Stadsbyggnadsnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Stadsbyggnadsnämnden ställer sig positiv till en avloppstunnel men vill framföra ett antal synpunkter på utredningen. Framförallt handlar det om sådant som saknas eller som behöver analyseras mer och komplettera utredningen, till exempel påverkan av skyfall och havsnivåhöjningar.

Yttrande

Stadsbyggnadsnämnden ställer sig positiv till att man går vidare med utredningar om en avloppstunnel, men vill framföra några synpunkter på utredningen som behöver beaktas i det fortsatta arbetet.

I utredningen förordas en avloppstunnel framför ett nytt tryckavloppssystem. Även om investeringskostnaden är högre så bedöms samhällsnyttan större, vad gäller kapacitet, förmåga att minska antalet bräddningar (tillfälligt utsläpp av orenat avloppsvatten till följd av att ledningsnät eller reningsverk är överbelastat), störningar i staden under anläggningsskedet med mera.

Ett huvudsyfte är, förutom att modernisera ett ålderdomligt system, att minska bräddningarna till kanalerna, Sege Å och hamnbassängerna, vilket är positivt för vattenkvaliteten i dessa vatten. Samtidigt kan antalet källaröversvämningar minska.

Stadsbyggnadsnämnden anser dock att påverkan av skyfall och regnmängder behöver analyseras djupare. Det anges att tunneln ska kunna fördröja regn med minst 10 års återkomsttid (motsvarande ca 30 mm på 120 minuter). Stadsbyggnadsnämnden ställer sig frågande huruvida detta är tillräckligt på lång sikt i förhållande till framtida klimat. Även om huvudsyftet inte är att klara av skyfallshantering bör en tunnel dimensioneras efter det som idag är branschpraxis och i samklang med branschorganisationen Svenskt vattens senaste

direktiv. Ett regn med en återkomsttid på 20 år (motsvarande ca 30 mm på 50 minuter) med klimatfaktor bör vara dimensionerande, för avloppstunneln som för nya dagvattenledningar i övrigt. Malmö stads skyfallsplan och framtida befolkningsmängd bör också beaktas i det fortsatta arbetet. På grund av investeringens storlek samt svårigheten att, i efterhand, anpassa anläggningen för nya förhållanden är det viktigt att slutlig tunneldimension är mycket väl underbyggd. Just möjligheten att i framtiden anpassa anläggningen bör studeras i ett fortsatt arbete. Likaså måste påverkan av havsnivåhöjning inom anläggningens tekniska livslängd kommenteras och vilka åtgärder som då eventuellt skulle krävas.

Planering och anläggande av en avloppstunnel behöver synkas tätt med pågående stadsplanering och byggnation. Tunneln planeras till exempel att dras under Nyhamnen, som står inför en stor utbyggnad de närmsta 20 åren. Det är viktigt att planeringsförutsättningar för Nyhamnen är klara så tidigt som möjligt, t ex längs Carlsгатan. Den fördjupade översiktsplanen förväntas antas under våren 2019, och fler detaljplaner är under framtagande i området. Anläggandet av tunneln innebär att ett flertal befintliga ledningar och andra anläggningar tas ur bruk. Om inget annat överenskommes gäller ett permanent borttagande och återställande av dessa. Det är osäkert om dessa kostnader finns med i utredningens kostnadsbedömning.

Utbyggnaden av tunneln kräver i vissa lägen ytor ovan mark. Markbehov under anläggningstiden behöver klargöras och störningar i stadsmiljön minimeras. Det behöver också säkerställas att en eventuell framtida Öresundsmetro inte påverkas. Det anges kort att dessa två tunnlar planeras på betryggande avstånd i plan och djup, men då de kommer att korsa varann norr om Malmö C behöver det framgå tydligt att dessa projekt inte kommer i konflikt med varandra.

Då tunneln kommer att passera under ett flertal fastigheter, både kommunala och privata, är det av stor vikt att man utreder vilka begränsningar som kommer att uppstå för fastigheterna. Det kan t ex vara begränsningar i möjligheter till geoenergi från värmepumpar med grundvatten som energikälla. Vidare måste man även beskriva tillståndsprocessen och PBL-relaterade frågor såsom behov av ändringar i detaljplaner.

Hantering av de massor som uppkommer vid borrhningen av en tunnel behöver klargöras. Var tas massorna om hand, vilka transportvägar kan bli aktuella, vilken omfattning av masstransporter kan förväntas med mera. De massor som tunnelarbetet kommer att generera kan nyttjas i fler syften i Malmös stadsutveckling. Det är positivt att det nämns att massor kan nyttjas för utfyllnad i Malmö hamn. Området Nyhamnen är till exempel i behov av massor, både för den planerade markhöjningen i områdets östra del, för höjning av mark till minst 3 m på många håll, för skapande av nya öar och höjning av botten i bassängerna. Ett nyttjande av massorna nära projektet borde vara ekonomiskt gynnsamt och denna aspekt borde också tas med i en kostnads och nyttoanalys, och samordnas med stadens behov.

Under avsnittet koppling mot mål och tidigare åtgärder bör kopplingar mot Malmö stads mål, och de globala målen anges. Avstämning mot kommunala planer bör aktualiseras, en ny översiktsplan antogs till exempel i maj 2018.

Stadsbyggnadsnämnden har inget ytterligare att anföra i detta skede, men önskar att fortlöpande konsulteras i det fortsatta utredningsarbetet.

Ordförande

.....
Sofia Hedén
.....

Nämndsekreterare

.....
Magnus Hillborg
.....